

РЕШЕНИЕ

№ 28

гр. Благоевград, 23.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД, ТРЕТИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и пети януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Надя Узунова

при участието на секретаря Анастасия Фотева
като разгледа докладваното от Надя Узунова Търговско дело №
20231200900091 по описа за 2023 година

Производството е образувано по предявен иск К.Т., представлявана от адв.Т. П. против Национално бюро на българските автомобилни застрахователи за заплащане на сумата 60 000 лв., представляващи обезщетение за причинените ѝ неимуществени вреди – болки и страдания от телесни увреждания, получени в резултат на ПТП от 11.07.2021 г., ведно със законната лихва, считано от 30.1.2023 г. датата на която е заведена писмена застрахователна претенция пред НББАЗ до окончателно изплащане на сумата, с правно основание чл. 511, ал. 1, т. 2 от КЗ, във вр. с чл. 45 ЗЗД и чл. 52 ЗЗД във връзка с чл. 512, ал. 1 във вр. с чл. 496 от КЗ.

Ищцата сочи, че на на 11.07.2021г. около 15:25ч. на ПП -1 Е-79, км. 386+150, в района на „К.д.“, е настъпило ПТП между лек автомобил „Фолксваген Голф“, с румънски рег. № ***, управляван от Й.С.Т. и лек автомобил „Дания Сандеро“, с рег. № ***, управляван от Е.Й.С.. Й.Т. не е контролирал непрекъснато автомобила и е напуснал заеманата от него лента за движение, навлязъл е изцяло в лентата за насрещно движение и е ударил челно насрещно движещия се лек автомобил „Дания Сандеро. В следствие на ПТП водачът на л.а. „Дания“ умира, а на пътниците и в двата автомобила са

причинени множество телесни повреди. Ищцата К.Т. се е возела на предно дясно място в л.а. „Фолксваген Голф“. Образованото НОХД №773/2022г. по описа на ОС Благоевград е приключило с влязла в сила присъда, с която е водача на л.а.Фолксваген Голф с ДК №*** - Й.С.Т. е признат за виновен. За автомобила му е налице застраховка в CITY INS P.. Вследствие на ПТП-то ищцата сочи, че са й причинени травматични увреждания, довели до разстройство на здравето временно опасно за живота.

След инцидента е откарана от екип на спешна помощ и се наложило извършване на спешна операция в „МБАЛ Благоевград“, при която е извършена торакоцентеза вляво, евакуирани са въздух и кръв от плевралната кухина, сложен е гръден торокален дрен вляво. Последвал престой в интензивното отделение от 10 дни. Травматичните увреждания по своя медико-биологичен характер са: ТРАВМАТИЧЕН ХЕМОПНЕВМОТОРАКС (вляво) КОНТУЗИЯ НА ГРЪДЕН КОШ- СЧУПВАНЕ НА 6-то, 7-мо и 9-то РЕБРА (вляво) ГРЪДЕН ЕМФИЗЕМ (вляво) ЗАТРУДНЕНО ДИШАНЕ НАСИНЯВАНЕ НА КОЖАТА НАД ПРЕДНАТА КОРЕМНА СТЕНА ПОД ПЪПА МЕЖДУ ДВЕТЕ ХЪЛБОЧНИ ОБЛАСТИ КОМОЦИО ЦЕРЕБРИ (МОЗЪЧНО СЪТРЕСЕНИЕ) Причинени са й болки и страдания; изпаднала е в силен шок и стрес; месеци след инцидента, не е могла да работи и да се грижи за семейството си. За нея се е грижела сестра й, тъй като мъжът й бил задържан в ареста, а впоследствие му е наложена мярка за процесуална принуда - забрана да напуска Република България. Ищцата се затворила в себе си и не искала да общува с никого. Испитвала срам от състоянието си. Чувствала се безполезна. Финансовите затруднения за семейството се изострили. Последните си спестявания били насочвани към изплащане на ипотечния кредит за жилището, в което живеели в Б., издържането на С. в България и за храна. Често плаче, усеща тревожност и напрежение. И към момента тя не се е възстановила психически. Не се качва на автомобили — нито се вози като пътник, нито управлява автомобил; има нарушения на съня — често се буди през нощта, поради кошмари. Често ходи до кварталната църква в гр.Б., моли се, плаче и пали свещи за загиналата жена от другия автомобил.

Ответникът НБААЗ депозира отговор. Не оспорва валидността на застрахователното правоотношение, възникнало по силата на застрахователен договор за лек автомобил марка „ФОЛКСВАГЕН“, модел „ГОЛФ“ с

румънски рег. № ***, сключен с "Sity Ins Romania", валиден към датата на ПТП; Оспорва изключителната отговорност на водача на л.а. „Фолксваген“, модел „Голф“, като твърди, че К.Т. с поведението си е предизвикала и съпричинила по вид и тежест увредите, предмет на обезщетяване. Твърди, че тя е пътувала без поставен обезопасителен колан към момента на ПТП-то. Оспорва изцяло претърпяването на процесните неимуществени вреди и причинно следствената им връзка с ПТП-то.

Сочи, че претендираното обезщетение от 60 000 лева е несъответно на претърпените по вид и тежест вреди и завишено съобразно принципа за справедливост по чл. 52 ЗЗД, трайната съдебна практика при определяне на размер на обезщетение по сходни на настоящия случай. Оспорва иска за законна лихва, поради неоснователност на главния иск. Евентуално, оспорва началната дата на дължимост на лихвата за забава върху размера на главницата. Соци, че според чл. 512, ал. 1 от КЗ, когато пред Бюрото се предяви претенция за обезщетение на вреди, се прилага разпоредбата на чл. 496 от КЗ. Съгласно чл. 496, ал. 1 от КЗ, срокът за окончателно произнасяне по претенция по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, или пред негов представител за уреждане на претенции не може да бъде по[1]дълъг от три месеца от предявяването ѝ по реда на чл. 380 от КЗ. В съответствие със специалния закон и в частност е разпоредбата на чл. 497, ал. 1, т. 2 от КЗ, счита дължи лихва едва след изтичане на законоустановения срок за произнасяне по извънсъдебната претенция, които не може да бъде по-дълъг от три месеца.

От събраните по настоящото дело доказателства съдът приема за установено следното:

На 11.07.2021г. около 15:25ч. на ПП -1 Е-79, км. 386+150, в района на „К.д.“, е настъпило ПТП между лек автомобил „Фолксваген Голф“, с румънски рег. № ***, управляван от Й.С.Т. (***) в посока от гр. С. към гр. К., и лек автомобил „Дания Сандеро“, с рег. № ***, управляван от Е.Й.С. е станало ПТП.

Ищцата К.Т. е съпруга на Й.Т., като се е возела на предно дясно място в л.а. „Фолксваген Голф“.

За ПТП-то е приключило НОХД № 773/2022 г. по описа на ОС Благоевград, по което е постановена влязла в сила присъда.

С присъдата подсъдимият Й. С. Т., румънски гражданин е признат за виновен в това, че на 11.07.2021 г., около 15.25 часа, на ПП-1 Е-79, км. 386+150, в района на „К.д.” с посока на движение от гр.С. към гр.К., като правоспособен водач, категория „В“, управлявайки моторно превозно средство - лек автомобил, марка и модел „Фолксваген Голф“, с румънски рег. № ***, като не е контролирал непрекъснато автомобила е напуснал заемащата от него лента за движение, навлязъл е изцяло в лентата за насрещно движение и е ударил челно насрещно движещия се лек автомобил, марка и модел „Дачия Сандеро” с рег. № ***, управляван от Е.Й.С., с ЕГН: *****, с което е нарушил правилата за движение, установени чл.16, ал.1, т.1, чл.20, ал.1 и чл.25, ал.2 от Закона за движение по пътищата, както следва: - не е изпълнил задължението си при движение на пътно платно с две ленти да не навлиза в лентата за насрещно движение, освен при изпреварване и заобикаляне /чл. 16, ал. 1, т. 1 от ЗДвП/; - не е изпълнил задължението си да контролира непрекъснато пътното превозно средство, което управлява /чл.20, ал. 1 от ЗДвП/; - не е изпълнил задължението си при извършване на маневра, която е свързана с навлизане изцяло в съседната пътна лента да пропусне движещия се по нея лек автомобил „Дачия Сандеро” с рег.№ *** /чл.25, ал.2 от ЗДвП/, вследствие на което по непредпазливост е причинил смъртта на Е.Й.С., и две средни телесни повреди на Д.Ф.С., возеща се на предна пасажерска седалка в лек автомобил „Дачия Сандеро” с рег. № ***, изразяваща се в счупване на лява лакътна кост, което ѝ е причинило трайно затруднение в движението на левия горен крайник за срок, по-дълъг от един месец; счупване на дясна ключица, което ѝ е причинило трайно затруднение в движението на десния горен крайник за срок, по-дълъг от един месец, поради което и на основание чл. 343, ал.4, във вр. с ал.3, б. „б“, във вр. ал.1, във вр. с чл.342, ал.1, пр.3 от НК, във вр. с чл.16, ал.1, т.1, чл.20 ал.1 и чл.25, ал.2 от ЗДвП, чл.36 от НК му е определено наказание „лишаване от свобода“ за срок от 4 години и 6 месеца, изпълнението на което е отложено за срок от 5 години.

Данните от приложената по настоящото гражданско производство медицинска документация по отношение на пострадалата ищца К.Т. е анализирана и обобщена от вещото лице-лекар в назначената медицинска експертиза, от посоченото, в която и от изслушването на експерта в с.з. се установява, че:

Незабавно след претърпяното ПТП-то К. Т. е приета по спешност в Хирургично отделение на МБАЛ Благоевград с оплаквания в областта на гърдите и корема, без загуба на съзнание. При извършените прегледи и изследвания обективно е установено контузия на гръдния кош, счупване на три ребра в лявата гръдна половина - пневмоторакс, подкожен емфизем в лявата гръдна половина, отслабено дишане двустранно, напречно разположено кръвонасядане на предната коремна стена в долния етаж на корема. Проведено ѝ е 10 дневно болнично лечение.

В лечебното заведение ѝ е извършена торакоцентеза за възстановяване херметичността на лявата гръдна половина; Проведено ѝ е и медикаментозно лечение - антибиотично за предотвратяване на инфекция, обезболяващи и вливания.

Счупването на три ребра ѝ е причинило трайно затруднение на движенията на снагата за около 2-2,5 месеца.

Пневмоторакса - нарушаване херметичността на лявата гръдна половина и навлизане на въздух в нея е затруднил дишането ѝ и ѝ е причинил временно разстройство на здравето, неопасно за живота.

Причинена ѝ е контузия на меки тъкани и кръвонасядане на предната коремна стена.

Обобщава експерта, че обективно установените траматични увреждания са: Гръдна травма - счупване на три ребра; пневмоторакс- нарушена херметичност и навлизане на въздух в лявата гръдна половина; ограничен хемоторакс - излив на кръв в левия костно-диафрегмален синус, подкожен емфизем в ляво, контузия на меките тъкани на гръдния кош; и коремна травма – контузия и напречно кръвонасядане на предната коремна стена в долния етаж на корема.

Причинената ѝ гръдна травма е състояние, което причинява по медикобиологичния признак разстройство на здравето времето опасно за живота.

Счупването на ребрата, са ѝ причинили болка с голям интензитет през първите няколко дни; болката е била спонтанна и се е усилвала при движение, дълбоко вдишване, кашляне. Спонтанната болка постепенно намалявала със заздравяването, консолидацията на костните фрагменти след около две седмици.

Изпитвала е болка при движение, натиск, кашляне, физическа работа за период от около 1-2 месеца; Контузията на дълбоките меки тъкани, каквито има по гръдния кош и корема преминават за около 2-4 седмици.

Пълно възстановяване от получените травми е възможно да настъпят за 3 месеца.

Вещото лице сочи че получените травматични увреждания отговарят да са получени по време и начин, както се съобщава – челен удар в купето на лек автомобил, на мястото до водача, ако е била с поставен предпазен колан.

Направеното от ответника възражение по чл. 51, ал. 2 ЗЗД за съпричиняване на вредите от ищцата, обосновавайки го с непоставен от нея предпазен колан, в нарушение на 137а, ал. 1 от ЗДвП, според който Водачите и пътниците в моторни превозни средства от категории М1, М2, М3 и N1, N2 и N3, когато са в движение, използват обезопасителните колани, с които моторните превозни средства са оборудвани, съдът счита за несъстоятелно. Не само вещото лице от медицинската експертиза сочи, че уврежданията отговарят да са получени по време и начин, както се съобщава – челен удар в купето на лек автомобил на мястото до водача, ако е била с поставен предпазен колан, но и експертът от автотехническата експертиза сочи, че при тая скорост при удара от около 90 км./ч. на автомолиба, в който е била ищцата, травмите ѝ са незначителни, което се обяснява с поставен обезопасителен колан.

Разпитана е дъщерята на ищцата – Л.Т.. В показанията си сочи, че след завръщането ѝ от болницата в къщи състоянието на майка ѝ било тежко; могла е да седи на задните си части много малко време; могла да спи само по гръб; трудно стигала до банята; носела ѝ е храна в леглото. Много често плакала, имала кошмари; не могла да гледа телевизия без да си спомня за инцидента; започнала е работа през септември за по 4 часа; приемала е обезболяващи; притеснявала се е за съпруга си, който бил задържан в България; за погасяването на кредитите, които имали; като и сега се страхува да пътува с автомобил.

С оглед изложеното съдът счита предявения иск за основателен.

Производството по делото е образувано по иск за обезщетяване на неимуществени вреди при специфичните условия, визирани в чл. 513, ал. 1 във вр. с чл. 511, ал. 1, т. 2 КЗ. Нормата регламентира възможността увредено

от транспортно произшествие лице, реализирано на територията на Република България от МПС с чуждестранна регистрация от държава – членка на системата "Зелена карта", да реализира правото си на обезвреда спрямо НББАЗ. Според чл. 506, ал. 2 КЗ, бюро е представително Национално бюро на застрахователите за Република България в Съвета на бюрата, като участва и съдейства за функционирането на системата "Зелена карта" и задължителната застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите в държавите членки и в държавите, подписали Многостранното споразумение. Съгласно чл. 513, ал. 1 КЗ, в случаите на съдебен иск, произтичащ от застрахователно събитие по чл. 511, ал. 1 или 2, и при спазване на реда по чл. 511, ал. 3 бюро е единствено процесуално легитимирано пред компетентния български съд, освен ако искът е предявен срещу застрахователя на виновния водач. В случая е налице хипотезата на чл. 511, ал. 1, т. 2 КЗ -не е налице кореспондент на територията на Република България на застрахователя на виновния водач. Спазено е и условията по чл. 511, ал. 3 от КЗ тъй като е видно че по отправена молба, подадена от ищеца К.Т., до ответника НББАЗ на 30.1.2023 г. ѝ е платено обезщетение от 2 000 лв. За ангажиране отговорността на бюро, следва да са налице освен предпоставките на 513, ал. 1 КЗ, така и предпоставките на чл. 45 ЗЗД.

Влязлата в сила присъда на наказателния съд, съгл. чл. 300 ГПК е задължителна за гражданския съд, разглеждащ гражданските последици от деянието относно извършеното деяние, неговата противоправност и виновността на дееца. От присъдата на водача на лекия автомобил „Фолксваген Голф“, с румънски рег. № *** се доказва, че той не е изпълнил задълженията си: при движение на пътно платно с две ленти да не навлиза в лентата за насрещно движение, освен при изпреварване и заобикаляне /чл. 16, ал. 1, т. 1 от ЗДвП/; да контролира непрекъснато пътното превозно средство, което управлява /чл.20, ал. 1 от ЗДвП/; и при извършване на маневра, която е свързана с навлизане изцяло в съседната пътна лента да пропусне движещия се по нея лек автомобил „Дачия Сандеро“ с рег.№ *** /чл.25, ал.2 от ЗДвП/.

От медицинската експертиза се установява, че причинените на ищцата травми /визирани по-горе/, за които се претендира обезщетения и от показанията на дъщеря ѝ за неудобствата и преживяванията ѝ след завръщането ѝ от болничното лечение, са в причинно следствена връзка със станалия пътен инцидент.

Обезщетението за неимуществените вреди съгл. чл. 52 от ЗЗД се определя по справедливост.

Според т. 11 на ППВС № 4/1968 г., понятието "справедливост" по смисъла на чл. 52 ЗЗД е свързано с преценка на конкретни обективно съществуващи обстоятелства, каквито при телесните увреждания могат да са характера на увреждането, начина на извършването му, обстоятелствата, при които е извършено, наличие на допълнително влошаване на здравето, причинените морални страдания; възраст на увредения, общественото му положение и др. От значение при преценката за справедлив размер на обезщетението са и всички онези телесни и психически увреждания на пострадалия и претърпените от тях болки и страдания, формиращи в своята цялост негативни битови неудобства и емоционални изживявания на лицето, ноторно намиращи не само отражение върху психиката, но създаващи социален дискомфорт за определен период от време, а понякога и реална възможност за неблагоприятни бъдещи прояви в здравословното състояние, както и че критерият за справедливост, поради паричния израз на обезщетението, е всякога детерминиран от съществуващата в страната икономическа конюнктура и от общественото му възприемане на даден етап от развитие на самото общество в конкретната държава.

Съдът съобрази, че уврежданията са причинени на лице на възраст 55 години; ужасът, който К. Т. е преживяла и шока от начина на причиняването им, предвид механизма на ПТП-то, описан в мотивите към присъдата – челен удар между двете МПС-та; причинените ѝ болки и страдания от травматичните увреждания, а именно: причинени са ѝ две травми - гръдна и коремна; че гръдната травма ѝ е причинила разстройство на здравето временно опасно за живота; че счупването на ребрата, са ѝ причинили болка с голям интензитет през първите няколко дни, като болката е била спонтанна и се е усилвала при движение, дълбоко вдишване, кашляне, която постепенно след около две седмици намалява и впоследствие в период до два месеца я има само при движение, натиск, физическа работа, кашляне; че не е губила съзнание; причинената ѝ коремна травма, изразяваща се контузия и напречно кръвонасядане на предната коремна стена в долния етаж на корема както и че след 3-4 месеца и за в бъдеще установените травматични увреждания ще се възстановят напълно и няма да имат никакви последствия за пострадалата.

Съдът съобрази неудобствата свързани с възстановяването ѝ, след завръщането ѝ от болницата в къщи - ищцата не могла да седи дълго време, спала само по гръб; често плакала, имала кошмари; не могла да гледа телевизия без да си спомня инцидента; приемала е обезболяващи; притеснявала се за кредитите и мъжа си; като и до сега се страхува да пътува с автомобил.

С оглед изложеното съдът определя за причинените на ищеца болки и страдания в резултат на травматичните увреждания, които тя е получила при пътния инцидент обезщетение в размер на 35 000 лв., която сума намалява с платените ѝ 2 000 лв.

С така определения размер съдът счита, че напълно и адекватно се възмездяват всички претърпiani от нея неимуществени вреди като отчита и обществените представи за справедливост при обезвъзмездяване на вреди, предизвикани от такъв тип деяния. Затова уважава иска за сумата от 33 000 лв.

По въпроса за лихвата:

Отношенията между страните по настоящото дело се уреждат от специалния закон – Кодекса за застраховането. Разпоредбата на чл. 429, ал. 2 и 3 към която препращат чл. 493, ал. 1 т. 5 и чл. 494, т. 1 от КЗ, натоварва застрахователя /относимо и към НББАЗ със забавата на длъжника от по-ранния от двата момента – на уведомяването на застрахователя от застрахования или от предявяването на претенцията от увреденото лице. /Изрично разрешение по въпроса е постановено с Решение № 50102 от 20.10.2022 г. на ВКС по т. д. № 1428/2021 г., II т. о. / От цитираните разпоредби от КЗ следва, че лихва в конкретния случай се дължи от предявяването на претенцията от увреденото лице пред НБАЗЗ, а това е датата на депозиране претенцията до НБАЗЗ– 30.01.2023 г., тъй като няма доказателства за дължимостта ѝ от друг по-ранен момент.

На основание чл. 78, ал. 6 от ГПК съобразно уважения размер на претенцията НББАЗ следва да плати по сметка на БлОС ДТ от 1 320 лв.

НББАЗ ще следва да плати на адвокат Т. П. адвокатско възнаграждение за осъществяването на ищцата безплатно процесуално представителство в размер на 2997,50 лв., определено

на основание чл. 78, ал. 1 ГПК във вр. с чл. 38, ал. 1, т. 2 ЗА и чл. 7, ал. 2, т. 4 от НМАВ 1/9.7.2004 г., съразмерно уважения размер на иска.

На НББАЗ ищецът дължи сумата 3 483 лв., представляваща разноски по делото съразмерно отхвърления размер на иска. При изчисляване на разноските съдът не взе предвид сумата от 96 лв., посочена в списъка за разноски като командировъчни, тъй като според съда те не представляват разноски по делото, които да подлежат на заплащане.

Водим от изложеното и на основание чл. 511, ал. 1, т. 2 от КЗ, във вр. с чл. 45 ЗЗД и чл. 52 ЗЗД във връзка с чл. 512, ал. 1 във вр. с чл. 496 от КЗ, БлОС

РЕШИ:

Осъжда Сдружение „Национално бюро на българските автомобилни застрахователи“, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр. С., ул. „Г.И.“ ***, представлявано от Б.А.Б. и С.Х.С. да заплати на К.Т., SNP: 2670928510056, SERIA RK NR 063915, с постоянен адрес: Република Р., гр.Б., ул. „М.“ ***, сумата от 33 000 лв./тридесет и три хиляди лева/, представляваща обезщетение за причинените ѝ неимуществени вреди– болки и страдания от телесни увреждания, получени в резултат на ПТП от 11.07.2021 г., ведно със законната лихва, считано от 30.1.2023 г. до окончателно изплащане на сумата, като отхвърля иска над уважения до предявения размер от 60 000 лв., като неоснователен.

ОСЪЖДА Сдружение „Национално бюро на българските автомобилни застрахователи“, ЕИК ***, да заплати по сметка на БлОС сумата от 1 320 лв. / хиляда триста и двадесет лева/ държавна такса.

ОСЪЖДА Сдружение „Национално бюро на българските автомобилни застрахователи“, ЕИК *** да заплати на адвокат Т. П. сумата от 2 997,50 лв. /две хиляди деветстотин деветдесет и седем лева и 50 стотинки/, представляваща адвокатско възнаграждение за осъществено пред настоящата инстанция безплатно процесуално представителство, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК във вр. с чл. 38, ал. 1, т. 2 ЗА.

Осъжда К.Т., SNP: 2670928510056, SERIA RK NR 063915, да заплати на Сдружение „Национално бюро на българските автомобилни застрахователи“, ЕИК *** сумата от 3 483 лв. /три хиляди четиристотин осемдесет и три лева/, представляваща разноски по делото съразмерно отхвърления размер на иска.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Благоевград: _____